

การพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนกรณีศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลโมถ้าย อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

LOCAL DEVELOPMENT IN THE THAILAND 4.0 ERA WITH PEOPLE

PARTICIPATION:

A CASE STUDY OF MOTHAI SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,

CHAIYA DISTRICT SURAT THANI PROVINCE

ธิดารัตน์ รักชาติ¹, วาสนา จาตุรัตน์², ธุพล ทองอินทรราช³

1. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทร 090-8707072 อีเมล thidarat7072@gmail.com

2. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โทร 081-6935199 อีเมล wasana.edu@gmail.com

3. สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

อีเมล thuwapon.tho@sru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับและรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้กรอบนโยบายไทยแลนด์ 4.0 เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และเสนอแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและการกระจายอำนาจ กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ้าย อำเภอยะยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรศึกษาคือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จำนวน 4,326 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรทาโร ยามาเน ได้จำนวน 370 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 11 คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา สถิติเปรียบเทียบ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินการ การติดตามประเมินผล และการได้รับประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับสูง โดยมีมิติด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผลการเปรียบเทียบระบุว่า ปัจจัยส่วนบุคคลส่วนใหญ่ไม่ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นกลุ่มอายุที่แตกต่างกันมีระดับการรับรู้ประโยชน์จากการพัฒนาไม่เท่ากัน และกลุ่มระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความสามารถในการมีส่วนร่วมวางแผนแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

แนวทางการพัฒนาที่ได้จากการศึกษา ยึดหลักการ "ประชาชนเป็นเจ้าของการพัฒนา" ผสานความทันสมัยของเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับอัตลักษณ์และความต้องการที่แท้จริงของชุมชน โดยเน้นการปรับปรุงกลไกการสื่อสารเชิงนโยบาย การยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรภาครัฐและประชาชน การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และการเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นเกิดความสมดุล ยั่งยืน และสอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของประชาชน, การพัฒนาท้องถิ่น, ไทยแลนด์ 4.0, ธรรมนูญ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research aimed to examine the level and forms of public participation in local development under the Thailand 4.0 policy framework, compare differences in public participation based on personal factors, and propose approaches for advancing local development in accordance with the principles of good governance and decentralization. The study was conducted as a case study of Motai Subdistrict Administrative Organization, Chaiya District, Suratthani Province. A mixed-methods research approach, integrating quantitative and qualitative methods, was employed. The study population consisted of 4,326 eligible voters residing within the area. A sample of 370 respondents was determined using the *Taro Yamane* formula, and data were collected through questionnaires. For the qualitative component, 11 key informants, purposively selected from executives and members of the Subdistrict Administrative Organization Council, participated in in-depth interviews. The data were analyzed using descriptive statistics, comparative statistical analysis, and content analysis.

The findings revealed that the overall level of public participation in the local development process across five dimensions: decision-making, planning, implementation, monitoring and evaluation, and benefit-sharing, was high. Among these dimensions, the exchange of information for decision-making had the highest mean score. The comparative analysis indicated that most personal factors did not result in statistically significant differences in the level of public participation. However, respondents of different age groups differed significantly in their perceptions of the benefits derived from development, while respondents with different levels of education differed significantly in their capacity to participate in the planning process, at the 0.05 level of statistical significance.

The development approaches derived from the study are grounded in the principle that **"people are the owners of development."** These approaches integrate the modernization afforded by digital technology with the identity and genuine needs of the local community. Key priorities include improving policy communication mechanisms, enhancing the capacities of government personnel and citizens, strengthening the grassroots economy, and providing concrete opportunities for citizens to

monitor and scrutinize the operations of local government agencies. These approaches are intended to promote balanced and sustainable local development that is consistent with the goals of national reform.

Keywords: public participation, local development, Thailand 4.0, good governance, local administrative organization

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมไทยได้มีการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นอย่างทั่วถึงครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคโดยมีรูปแบบ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกันออกไป อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเก่าแก่ยาวนาน มากที่สุดอย่างเทศบาล ถัดมาคือองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้น หลังสุดอย่างองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) รวมทั้งการปกครองพิเศษอีก 2 รูปแบบคือกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ดังนั้นความสำเร็จในการบริหารการพัฒนาท้องถิ่นจึงฝากไว้กับผู้นำองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้นำที่มาจาก การเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ กระบวนทัศน์ (Paradigm) หรือ แนวความคิดอย่างเป็นระบบในการพัฒนาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน การพัฒนาท้องถิ่นโดยมีประโยชน์สุขของประชาชนเป็นเป้าหมายสำคัญซึ่งสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็น กระบวนทัศน์ใหม่ในการบริหารการพัฒนาท้องถิ่นดังต่อไปนี้ 1) การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) การพัฒนาที่ประสบความสำเร็จนั้นต้อง เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนหมายถึงเป็นการพัฒนาที่ทำให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเอง ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ขึ้นอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมและสังคมที่ดีงามเข้มแข็งพอที่จะช่วยเหลือผู้อื่นและเข้าไปมีส่วนร่วม ในกิจกรรมสาธารณะ 2) ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) การพัฒนาที่ดีนั้นไม่จำเป็นต้องติดอยู่กับตำราหรือ ทฤษฎี การพัฒนาแบบตะวันตกที่อาจไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นแนวทางที่นักบริหารการพัฒนาพึงให้ความสำคัญเป็นความ จำเป็นที่ผู้นำองค์กรท้องถิ่นต้องรู้เท่าทันมองเห็นโลกทั้งใบแต่ต้องเข้าใจท้องถิ่นของตนเองอย่างแท้จริงเพื่อ ออกแบบการพัฒนาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมของท้องถิ่นนั้นๆ 3) ความเสมอภาค (Equity) เป็นหัวใจสำคัญของสังคมประชาธิปไตยที่ให้ความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกันกระบวนทัศน์ในการพัฒนาก็เช่นเดียวกันประชาชนทุกคนต้องมีความเท่าเทียมกันในการได้รับโอกาสจากการพัฒนานโยบายสาธารณะและโครงการพัฒนาด้านต่างๆ ขององค์กร ท้องถิ่นจึงต้องอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคไม่ใช่กำหนดมาจากพรรคพวกหัวคะแนนหรือฐานคะแนนเสียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเศรษฐกิจนั้นก็ต้องคำนึงถึงโครงสร้างของการกระจายรายได้ควบคู่ไปกับความ เจริญเติบโตด้วย 4) การกระจายอำนาจ (Empowerment) สังคมโลกปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการกระจายอำนาจทั้ง ในระดับโลกระดับชาติและระดับท้องถิ่นด้วยความ เป็นโลกแห่งการสื่อสารไร้พรมแดนการกระจายอำนาจจึง เป็นแนวคิดสำคัญสำหรับการพัฒนาทุกระดับภายใต้หลักการที่ว่าไม่มีผู้ปกครองใดที่เข้าใจใกล้ชิดและเข้าถึง ประชาชนและการแก้ปัญหาได้ดีเท่ากับผู้ที่ปกครองที่มาจากประชาชนด้วยตนเองการบริหารการพัฒนายุคใหม่ จึงต้องเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้การพัฒนาและการแก้ปัญหาสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงและวิธีการพัฒนานั้นต้องเป็นแบบจากล่างขึ้นบนไม่ใช่แบบบนลงล่างเหมือนอย่างในอดีต 5) ความคุ้มค่า (Productivity) หมายถึงการพัฒนาต่างๆ นั้นมีความคุ้มค่าหรือไม่เมื่อเปรียบเทียบกับทรัพยากรที่ใช้ไปกับผลที่ได้รับกลับมาในภาคเอกชนนั้นมักจะเน้นการบริหารที่มีประสิทธิภาพคือทำถูกวิธี เพื่อให้ต้นทุนต่ำสุดได้กำไรสูงสุดแต่ในภาครัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประโยชน์สาธารณะเป็น เป้าหมายนั้นควรเน้นการบริหารที่มี

ประสิทธิผลคือทำถูกเรื่องโดยมุ่งที่ประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก โครงการพัฒนาบางอย่างอาจไม่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ แต่ถ้ามีความคุ้มค่าในเชิงสังคมวัฒนธรรมการศึกษาหรือ คุณภาพชีวิตของประชาชนก็อาจดำเนินการได้ (กิตติรัตน์ จันทร์หอม, 2565)

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นและจัดทำแผนพัฒนาของตนเอง เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาต้องมาจากปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบและแนวทางในการบริหารงานท้องถิ่นให้มีความคล่องตัวสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น ตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น, ยุทธศาสตร์การพัฒนอำเภอ, ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด, นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อีกทั้งเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ผ่องพรรณ เทียมเกาะ, 2561) ด้วยวิสัยทัศน์ของประเทศไทยที่ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้ บรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าว รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะใช้โมเดลการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน หรือที่เราเรียกกันว่า ไทยแลนด์ หรือประเทศไทย ดังนั้น ระบบราชการก็จะต้อง มีการปรับเปลี่ยน เพื่อให้สอดคล้องและส่งเสริมไทยแลนด์ จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูประบบราชการ และข้าราชการซึ่งเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลสามารถปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับทิศทางการบริหารของประเทศ สุวิทย์ เมษินทรีย์ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการปฏิรูประบบราชการไว้ ใน Facebook ว่า “ระบบราชการเป็นเสาหลักของประเทศและจะเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนประเทศสู่ Thailand 4.0 แต่หากเราปล่อยให้ระบบราชการอ่อนแอลงเรื่อยๆ ทำงานได้อย่างไม่เต็มศักยภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพมากพอ และไม่เอื้ออำนวยให้คนดีและคนเก่งอยู่ในระบบได้ ในที่สุดก็จะส่งผลกระทบต่อประชาชนและกลายเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้าต่อประเทศได้” ข้าราชการไทยกับการขับเคลื่อนสู่ประเทศไทย มีพันธกิจร่วมของข้าราชการยุคประเทศไทย การส่งเสริมการทำงานที่สอดคล้องเชื่อมโยง เป็นบูรณาการและสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบร่วมกัน การสร้างพันธมิตรและการส่งเสริมการทำงานแบบประชารัฐการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการคิดสร้างสรรค์การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัล การปฏิรูปประเทศเพื่อไปสู่การเป็นประเทศไทย ถือเป็นวาระแห่งชาติที่รัฐบาลและทุกภาคส่วนต่างให้ความสำคัญ และข้าราชการถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ต้องเร่งปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเองรวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาผู้อื่นให้มีขีดความสามารถเหมาะสมในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ คือ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง (กาญจนา ปุณะตุง, วลัยพร รัตนเศรษฐ, 2560)

องค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะห่างจากอำเภอประมาณ 9 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 92 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 45,550 ไร่ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบเชิงเขามีฝนตกชุกตลอดปี แบ่งพื้นที่เขตการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่ายทุกหมู่บ้าน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,308 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,326 คน แยกเป็นชาย 2,078 คน หญิง 2,248 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 46 คน/ตารางกิโลเมตร นโยบายการพัฒนาของผู้บริหารที่ได้แถลงไว้ต่อสภาฯ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย มุ่งเน้นแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชน

โดยคำนึงถึงศักยภาพและข้อจำกัดขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการดำเนินการตามแผน/โครงการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่

ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงต้องการจะศึกษาการบริหารงานต่อการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0 ขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานต่อการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0 ขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานต่อการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0 ขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขอบเขตของการทำวิจัย

1. ด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยทบทวนเอกสาร ตำรา หนังสือ บทความวิชาการ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยลงพื้นที่สังเกตการณ์ และเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์องค์ความรู้โดยศึกษาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. ด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชากรในพื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้สูตรคำนวณกลุ่ม ตัวอย่างของ Taro Yamane ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน
3. ด้านพื้นที่ แบ่งพื้นที่เขตการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 บ้านป่าอ้อย หมู่ที่ 2 บ้านกลาง หมู่ที่ 3 บ้านทือ หมู่ที่ 4 บ้านหวนา หมู่ที่ 5 บ้านลุ่มมะนาว หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งนางเภา ซึ่งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานีทุกหมู่บ้าน
4. ด้านระยะเวลา คณะผู้วิจัยได้แบ่งการจัดทำแผนการทำวิจัย รวมระยะเวลาในการทำวิจัยทั้งสิ้น 12 เดือน

วิธีการดำเนินวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยมีขั้นตอนในการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขั้นตอนที่ 3 หาแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

เชิงปริมาณ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

1. วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 ขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

2. วิธีการดำเนินวิจัย

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ บทความวิชาการ งานวิจัย และแหล่งที่สำรวจข้อมูลเบื้องต้น

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์และแหล่งที่สัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) กับคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อให้ศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางในการศึกษาการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

เชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกโดยใช้ วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นผู้ที่มีตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ และการดำเนินงานด้านการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย รวมทั้งมีประสบการณ์ และสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ประกอบด้วย 1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2) รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 3) เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 4) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 5) รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 6) เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ 7) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมจำนวนทั้งสิ้น 11 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ 2 เครื่องมือ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการหาแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

แบบสอบถาม การสอบถามของงานวิจัยครั้งนี้ โดยการศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ บทความวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการอยู่อาศัย

ตอนที่ 2 การวัดระดับศึกษาการบริหารเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 ขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มาก
- 3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง น้อย
- 1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็น

การวิจัยเชิงคุณภาพ

แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) กับผู้ให้สัมภาษณ์ กล่าวคือ ผู้สัมภาษณ์จะใช้คำถามแบบสัมภาษณ์กับผู้ให้สัมภาษณ์เหมือนกันหมดทุกคน และการใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 2 วิธี คือ วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการใช้แบบสอบถามดำเนินการดังนี้ คือการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับประชากรในเขตพื้นที่ตำบลโมถ่าย อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 370 คน และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าสถิติเพื่อตอบ – ถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยของผู้วิจัย

1.1 นำแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลโมถ่าย อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 370 คน

1.2 การจัดกระทำข้อมูล หลังจากได้รับแบบสอบถามกลับมาครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อใช้ข้อมูลแบบสอบถามที่มี ความสมบูรณ์แล้วในการประมวลผลทางคอมพิวเตอร์จากนั้นจะกระทำการลงรหัสเพื่อเปลี่ยนสภาพ ข้อมูลให้สามารถประมวลผลได้ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1.4 นำแบบสอบถามที่มีการลงรหัสแล้วบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์โดย ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

1.5 นำข้อมูลที่ได้ใน การตอบแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การกระจายของข้อมูล ความน่าเชื่อถือของข้อมูลและความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อประมวล และนำผลการประมวลไปแปลความหมายเพื่อจัดทำ การสรุปผลการวิจัย

2. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวความคิด ทฤษฎีและ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทาง ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการ วิจัย ผู้วิจัยได้ทำการเก็บ รวบรวมข้อมูล การศึกษาวิจัยอย่างเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้ การวิจัยในครั้งนี้การดำเนินการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นที่ใช้ใน การศึกษาวิจัยลักษณะ ของข้อมูล จะแบ่งออกได้ ดังนี้

2.1 ข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น โดยเป็นการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายงานการวิจัย เอกสาร ตำรา บทความ และรายงาน รวมไปถึงวารสารต่างๆ ที่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและนำมากำหนดเป็น กรอบแนวความคิดของการวิจัยในครั้งนี้

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ คือ ข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดที่ผู้เก็บข้อมูล ลงมือเก็บด้วยตนเองได้มาจากแหล่งกำเนิดที่แท้จริง เช่น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต การทดลองการทดสอบหรือการวัดจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง

2.2 นัดหมายวันและเวลาสัมภาษณ์กับคณะกลุ่มผู้บริหาร อบต.โมถ่าย อำเภอยะโฮรา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย 1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2) รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 3) เลขานุการนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล 4) ประธานสภาฯ 5) รองประธานสภาฯ 6) เลขานุการสภาฯ 7) สมาชิก อบต. รวมทั้งหมด 11 คน โดยใช้วิธีเลือก สุ่มและขออนุญาตสัมภาษณ์

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์และทำแบบสังเกตโดยมีการจดบันทึกรายการที่สังเกต และทำการประเมิน ข้อมูลที่ได้มาจากการสังเกต

2.4 ผู้ให้สัมภาษณ์ตามเวลาที่นัดหมายด้วยตนเอง

2.5 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยเป็นการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น ก่อนทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะอธิบายวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ โดยขออนุญาตในการจดบันทึกและ บันทึกเสียงระหว่างทำการสัมภาษณ์ ซึ่งคำถามมีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของ ประชาชน กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยะโฮรา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.6 หลังจากสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ครบเรียบร้อยแล้ว ทำการสรุป ข้อมูลเชิง ลึกของทุกกลุ่มเพื่อ เสนอแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล โมถ่าย อำเภอยะโฮรา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของ ผู้ตอบ แบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล โดยตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการอยู่อาศัย โดยใช้วิธีการหาค่าความถี่โดยสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ

1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

1.3 นำคำถามปลายเปิด ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ “การบริหารเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 ขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี” มาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำผลที่ได้มาเรียบเรียงข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการอธิบายข้อมูลเชิงพรรณนา

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างรวมถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสนทนา โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

2.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกข้อมูล นำมาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ความเชื่อถือได้ ตรวจสอบและจัดหมวดหมู่แยกประเภทเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ “การพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี” วิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำผลที่ได้มาเรียบเรียงข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการอธิบายข้อมูลเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยายา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 195 คน (ร้อยละ 52.7) และเพศชาย 175 คน (ร้อยละ 47.3) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 121 คน (ร้อยละ 32.7) รองลงมาคือช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 88 คน (ร้อยละ 23.8) ด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 131 คน (ร้อยละ 35.4) รองลงมาคือปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 108 คน (ร้อยละ 29.2) ด้านอาชีพ ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร จำนวน 125 คน (ร้อยละ 33.8) รองลงมาคือรับจ้างทั่วไป จำนวน 83 คน (ร้อยละ 22.4) และด้านรายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 20,001-25,000 บาท จำนวน 123 คน (ร้อยละ 33.2) รองลงมาคือ 15,001-20,000 บาท จำนวน 91 คน (ร้อยละ 24.6) ขณะที่ระยะเวลาการอยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 31-40 ปี จำนวน 121 คน (ร้อยละ 32.7) และช่วง 21-30 ปี จำนวน 119 คน (ร้อยละ 32.2)

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยรวม 4.22 (S.D.=0.46) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนมีค่าเฉลี่ยรวม 4.19 (S.D.=0.38) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยรวม 4.20 (S.D.=0.44) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยรวม 4.19 (S.D.=0.39) และด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์มีค่าเฉลี่ยรวม 4.20

(S.D.=0.42) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง ได้แก่ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา และตัดสินใจเลือกแนวทางดำเนินงาน ($\bar{X}$ =4.34) การดูแลกิจการสาธารณะหรือสาธารณะประโยชน์ของชุมชน ($\bar{X}$ =4.27) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเพื่อเชิญชวนให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ($\bar{X}$ =4.26) การเสนอชื่อและลงชื่อเลือกผู้แทน ประชาคมเพื่อเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X}$ =4.23) และการได้รับประโยชน์ด้านอาชีพและ รายได้เพิ่มขึ้น ($\bar{X}$ =4.26)

2. ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยาย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการศึกษา พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยภาพรวม ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตาม เพศ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันทุกด้าน โดยเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยสูง กว่าเล็กน้อยในด้านการตัดสินใจ การดำเนินการ และการประเมินผล ขณะที่เพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเล็กน้อยในด้านการ วางแผนและการได้รับประโยชน์ อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างดังกล่าวมีขนาดไม่มาก และภาพรวมการมีส่วนร่วมของทั้งสอง เพศมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามอายุ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการตัดสินใจ การ วางแผน การดำเนินการ การประเมินผล และภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วมใน การได้รับประโยชน์ ซึ่งพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าประชาชนในแต่ละช่วงอายุได้รับ ประโยชน์จากการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ในส่วนของการเปรียบเทียบตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมใน ด้านการตัดสินใจ การดำเนินการ การประเมินผล การได้รับประโยชน์ และภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับการเปรียบเทียบตาม อาชีพและรายได้ต่อเดือน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกด้าน รวมถึงภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าการประกอบอาชีพและระดับรายได้ไม่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยสรุป ผลการเปรียบเทียบชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนส่วนใหญ่ไม่ส่งผลให้ ระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นปัจจัยด้านอายุที่มีผลต่อการได้รับประโยชน์ และปัจจัยด้านระดับ การศึกษาที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนเท่านั้น

3. แนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย อำเภอยาย จังหวัดสุราษฎร์ธานี การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 คน ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายก เลขานุการนายก ประธานสภา รองประธานสภา เลขานุการสภา และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย เพื่อสำรวจความคิดเห็นและข้อค้นพบเกี่ยวกับแนวทางการ พัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถสรุปผลสำคัญได้ดังนี้

3.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย มีความรู้ความเข้าใจที่สอดคล้องกันอย่างชัดเจน โดยมองว่า นโยบายไทยแลนด์ 4.0 เป็นกรอบทิศทางสำคัญที่เชื่อมโยงเป้าหมายระดับประเทศลงสู่ระดับท้องถิ่น มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อ แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบดิจิทัลเป็นกลไก ขับเคลื่อน ควบคู่กับการยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ทุกฝ่ายตระหนักร่วมกันว่า การนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงจะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจที่ตรงกันของบุคลากรทุกระดับ และที่สำคัญที่สุดคือต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การ คิด วางแผน ตัดสินใจ ดำเนินงาน จนถึงการตรวจสอบ เพื่อให้การพัฒนาสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและความต้องการที่ แท้จริงของพื้นที่มากที่สุด โดยเน้นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นำชุมชน และประชาชนภายใต้หลักประชาธิปไตย

3.2 กลยุทธ์ในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนกลยุทธ์หลักของ องค์การบริหารส่วนตำบลโมถ่าย มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่หลักการ "ประชาชนเป็นแกนหลัก" โดยเน้นรับฟังความต้องการของ ชุมชน ทั้งเสียงข้างมากและเสียงข้างน้อย ผ่านกลไกเวทีประชาคม การลงพื้นที่สำรวจสภาพความเป็นจริง และการปฏิบัติตาม ระเบียบกฎหมายที่ถูกต้อง ควบคู่กับการพัฒนาใน 5 ด้านสำคัญ ได้แก่

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน: ก่อสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาให้มีความทันสมัย
2. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: ส่งเสริมการจัดการอย่างยั่งยืน
3. ด้านการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม: ปรับปรุงและส่งเสริมโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง
4. ด้านเศรษฐกิจและสังคม: สร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงอย่างครอบคลุม
5. ด้านการบริหารจัดการภาครัฐ: พัฒนาให้มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก

ขั้นตอนการทำงาน

นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการปรับวัฒนธรรมองค์กรให้ทันสมัย พัฒนาความสามารถของบุคลากร และเปลี่ยนบทบาทหน่วยงานให้เป็นที่พึ่งพาและไว้วางใจของประชาชน

3.3 ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ามีอุปสรรคสำคัญในหลายมิติที่ส่งผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. ด้านบุคลากร: ขาดความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี จำนวนไม่เพียงพอต่อการงาน และยังยึดติดกับ รูปแบบการทำงานแบบเดิม ขาดการเปิดรับสิ่งใหม่
2. ด้านทรัพยากร: งบประมาณไม่เพียงพอต่อการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและยกระดับศักยภาพ บุคลากร
3. ด้านลักษณะประชากร: พื้นที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุสูง ทำให้เรียนรู้และปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีได้ช้า ต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยน
4. ด้านการบริหารและการตอบสนอง: มีข้อจำกัดด้านอำนาจที่ยังต้องขึ้นกับส่วนกลาง ความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานยังไม่เข้มแข็ง และบางครั้งไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทั้งหมด เนื่องจากต้องยึด หลักกฎหมายและความถูกต้องเป็นสำคัญ

3.4 แนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนแนวทางการ พัฒนาที่ได้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของพื้นที่ เน้นการผสมผสานพลังประชาชนเข้ากับเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม สรุปได้ 5 ประการหลัก ดังนี้

1. พัฒนาระบบดิจิทัลและช่องทางการสื่อสาร: จัดทำฐานข้อมูลที่เป็นระบบ เพิ่มช่องทางการเข้าถึงข้อมูล และแสดงความคิดเห็นผ่านเทคโนโลยีที่เข้าใจง่าย เช่น แบบประเมินทางโทรศัพท์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และครอบคลุม ทุกกลุ่ม

2. ยกระดับศักยภาพบุคลากร: จัดฝึกอบรมที่สอดคล้องกับสายงาน ค่อยๆ ปรับเปลี่ยนทัศนคติและวิธีการทำงานโดยไม่สร้างแรงกดดันมากเกินไป เพื่อให้เกิดการยอมรับและปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากและนวัตกรรม: สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประชาชน นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสร้างอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของตำบล

4. เสริมสร้างกลไกการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง: จัดตั้งสภาประชาชนหรือกลไกที่เป็นทางการอื่นๆ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนจนถึงการตรวจสอบ ควบคู่กับการยึดหลักกฎหมายและความโปร่งใส

ส่งเสริมความรู้ให้ประชาชนทุกกลุ่ม: จัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีและนโยบายไทยแลนด์ 4.0 โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าร่วมการพัฒนาได้อย่างเท่าเทียมกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาจึงสรุปได้ว่า แนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม้ง่าย เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นศูนย์กลาง ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก และการยึดหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้ การดำเนินงานจำเป็นต้องคำนึงถึงข้อจำกัดด้านความพร้อมของประชาชนในพื้นที่ และขอบเขตอำนาจการบริหารที่สอดคล้องกับกฎหมาย เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นสามารถขับเคลื่อนไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนตามเป้าหมายของไทยแลนด์ 4.0 ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ง่าย อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นทุกขั้นตอน ทั้งการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล โดยใช้กลไกประชาคมหรือเวทีสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

1.2 ภาครัฐควรจัดอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจและเจตคติที่ดีในการเข้าร่วมพัฒนา

2. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

2.1 เพิ่มช่องทางการสื่อสารและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เช่น การเปิดรับข้อเสนอแนะผ่านระบบออนไลน์ หรือการประชุมเชิงปฏิบัติการในแต่ละหมู่บ้าน

2.2 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการข้อมูลและการบริการประชาชน เช่น ระบบข้อมูลกลางของตำบล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการของชุมชน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

3.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่น เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างในบริบทของแต่ละชุมชน

3.2 ศึกษาเชิงลึกถึงปัจจัยที่เอื้อต่อหรือเป็นอุปสรรคในการมีส่วนร่วม เช่น ด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม หรือโครงสร้างองค์กร

เอกสารอ้างอิง

- กนก เฟ่งจินดา, นนทวัฒน์ เสี่ยงโชคอยู่ และ ปรีณ รัตนพิยธ. (2568). ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ตำบลหนองคันทร้ง อำเภอเมือง จังหวัดตราด. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*, 7(3), 520-530.
- กันทนา ใจสุวรรณ. (2563). วิถีชีวิตคนชนบทไทยยุค 4.0. *วารสารปัญญาปณิธาน*, 5(1), 30-41.
- กิตติศักดิ์ วิมล, ภาสกร ดอกจันทร์ และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2568). การสร้างเมืองอัจฉริยะที่ยั่งยืน: บทบาทนโยบายการจัดการท้องถิ่นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนลดความเหลื่อมล้ำในยุคโลกาภิวัตน์. *วารสาร มจร ไกศยปริทรรศน์*, 3(1), 213-220.
- เกษม จันทร์แก้ว. (2540). การวางแผนและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- โกวิทย์ พวงงาม และอลงกรณ์ อรรคแสง. (2547). คู่มือ มิติใหม่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- จักรกริช หมอบประกอบ. (2547). ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารในศูนย์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหารปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชานโยบายสาธารณะ. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จักรพงษ์ เจือจันทร์, ฌักพา ปานเจริญ, พุฒิพงษ์ รั้งจันทร์ และ พัทธกรณ เกสียแก้ว. (2566). ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและการสืบสานงานหัตถศิลป์ดินเผาบ้านช้างปี. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, 1(1), 58-72.
- จักรพงษ์ เปี่ยมเมตตา. (26 มกราคม 2563). ข้อคิดเห็นและแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนของ กทม. (ดวงฤทธิ เบ็ญจาธิกุล ชัยรุ่งเรือง, ผู้สัมภาษณ์).
- จักรพันธ์ ลิ้มมังกร และ เสกชัย ชมพูนุช. (2563). แนวทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์*, 3(2), 137-149.
- จิรนนท์ ดำเนินงาม และ อภิชาติ ปานสุวรรณ. (2566). การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร*, 6(3), 1-11.
- ชโรชัย ชัยวิลาศ, พรรณรจน์ แก้ววิเศษ, มณีนรัตน์ คำอินทา, อัยยดา แก้วกำแพง และ นันทพันธ์ คดคง. (2565). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 8(9), 428-437.
- ชลธิ์ สุนทรสุจิต และ ญัฐวัชร จันทโรธรม. (2567). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 11(3), 55-63.
- ชัยญภัทร นกมัน. (2564). ประสิทธิภาพบทบาทภาวะผู้นำท้องถิ่นในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร*, 23(2), 23-35.

ณัฐกรณ์ ฉิมพาลี. (2561). บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นตามทัศนะของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ท้องถิ่น ในเขตอำเภอ
ปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.

ดวงฤทธิ์ เบ็ญจาธิกุล ชัยรุ่งเรือง, สมชาย รัตนภูมิบุญ, วิจิต บุญสนอง, อนุวัต กระสังข์ และ ณัฐวรรณ สาสิงห์. (2566).
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภองครักษ์
จังหวัดนครนายก. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, 6(2), 114-128.

ดวงฤทธิ์ เบ็ญจาธิกุล และ ชัยรุ่งเรือง. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนของ
กรุงเทพมหานคร. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(3), 77-91.

ทรงพล โชติกเวชกุล, สุพิชญ์ แก้วโพทอง, สวาท ฮาดภักดี, ภูษิต ปลั่งรัมย์ และ สกาวเดือน พิมพ์ศาล. (2563). รัฐประศาสน
ศาสตร์กับการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน. *Journal of Modern Learning Development*, 5(1), 263-271.

ธิดารัตน์ เหล่าคมพญาจารย์ และ จุลจิรา จันทะมุงคุณ. (2563). แนวทางการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่นในยุคไทย
แลนด์ 4.0 กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 5(1), 236-249.

นพพล อัครชาติ. (2559). การบริหารปกครอง : แนวคิดและการพัฒนาสู่การปกครองท้องถิ่น Governance: Concept
and Development to Local Government). สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.

น้ำฝน เครือแก้ว และ วิเชียร พรหมแก้ว. (2567). กลยุทธ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์กับการพัฒนาท้องถิ่น. *วารสารวณิฆ้อง
แหวกพุทธศาสตร์ปริทรรศน์*, 11(2), 29-42.

บรรพต บัวผัด และ ชุตินา มุสิกานนท์. (2564). การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในยุคการศึกษา 4.0 สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดลำพูน. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(4), 291-
306.

ประดิษฐ์ ดีวัฒนกุล. (2563). ข้อคิดเห็นและแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนของ
กทม. (ดวงฤทธิ์ เบ็ญจาธิกุล ชัยรุ่งเรือง, ผู้สัมภาษณ์).

ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2537). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : พิธีพัฒนา.

ปิยะนุช เงินคล้าย, วงพักรัตน์ ภูพันธ์ศรี และ วิภา พิงวิวัฒน์กุล. (2563). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการพัฒนาท้องถิ่น. *วารสารวิจัยรามคำแหง (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 23(1), 11-20.

พจนา ปัทมกรภักดี, ภูมิ ชันชะหัด และ ธนิศร ยืนยง. (2567). การมีส่วนร่วมของประชาชนและบทบาทของผู้บริหาร
ท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ในจังหวัดนครปฐม. *วารสารสิทธิธรรมปริทรรศน์*, 25(1), 260-266.

พระกิตติศักดิ์ กิตติสกุโก และ พระสหพล สมจิตโต. (2568). การบริหารจัดการทุนมนุษย์ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุค
ไทยแลนด์ 4.0. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์สุรินทร์*, 1(1), 49-54.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2549). *พุทธวิธีบริหาร*. กรุงเทพฯ : ธรรมสภา.

พระบุญโชติ ลุงตัน และ พระมหาอรุณพล นริสโร. (2564). การพัฒนากลไกการให้บริการประชาชนขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นสมัยใหม่. *วารสารธรรมวัตร*, 2(1), 32-37.

พระมหาจรัญ กิตติปัญโญ และ จรัส ลีกา. (2564). การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนในยุคไทยแลนด์ 4.0: กรณีศึกษา
ชุมชนเข้มแข็งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงธนาสาร อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาจุฬาลงกรณ*, 8(1), 190-201.

พันธุ์ดา ทองไสย. (2547) . ความพึงพอใจของประชาชนในเขตเทศบาลที่มีต่อการบริหารงาน ของคณะผู้บริหารเทศบาล
ตำบลสว่างแดนดินอำเภอสว่างแดนดินจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
การเมืองและการปกครองบัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พัทธธีรา ด้านประเสริฐชัย, ณัฐราพร สุขแย้ม, วศิรัตน์า จันทร์ประสิทธิ์, พวงเพชร สัมทอง และ นันทพันธ์ คคคง. (2565). ภูมิ
ปัญญากับการพัฒนาท้องถิ่น. วารสารรวมคำแห่ง ฉบับรัฐประศาสนศาสตร์, 5(1), 48-63.

ภาศิโนย กลั่นภักดี, เจษฎาภรณ์ พานทอง, พงษ์ดนัย งามนิม, วีรชัย แดงจ็อก และ นันทพันธ์ คคคง. (2565). ระบบสารสนเทศ
เพื่อการพัฒนาชุมชน. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 8(11), 442-453.

วชิรวัชร งามละม่อม. (2568). การบริหารการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนในยุคดิจิทัล. วารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 7(1), 68-80.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2545). การบริหารหลักการทฤษฎีประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์องค์การศึกษาไทย.
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : พิมพ์พิสุทธิ์.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.

สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.

สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา, อภิญา ฉัตรช่อฟ้า และ สุภาภาณจน์ ชัยฤกษ์. (2568). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
พัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ของเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรม
ปริทรรศน์, 8(2), 40-51.

สุกัญญา มิตรเมฆ และ เทพศักดิ์ บุญยรัตน์. (2563). การปรับตัวของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
จังหวัดชุมพร ภายใต้นโยบายไทยแลนด์ 4.0. การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13.

สุภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา. 2547. การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต นโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุวิทย์ บรรลือฤทธิ์ และ พระครูปลัดเอกพันธ์ สิริวัฒนเมธี (อินจันทิก). (2567). หลักธรรมาภิบาลของผู้นำชุมชนกับการ
พัฒนาสังคมสู่ไทยแลนด์ 4.0 ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี. วารสารการจัดการองค์กรและพัฒนาสังคม, 4(2), 12-22.

องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทราย. (2568). ข้อมูลทั่วไปตำบลโพนทราย. สืบค้นเมื่อ 12 สิงหาคม 2568, จาก
<https://www.mothai.go.th>

อโณทัย ธรรมกุล. (2550). หลักการการปกครองท้องถิ่น. นนทบุรี : คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

อมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง. (2548). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนย่อยภายในเขตเทศบาล : ศึกษากรณี
เทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

อัศวินท์ ศาสนพิทักษ์. (2559). การบริหารปกครอง : แนวคิดและการพัฒนาสู่การปกครองท้องถิ่น Governance:
Concept and Development to Local Government). สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

อัจฉิมา สวัสดิ์. (2560). การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประจำปี พ.ศ. 2557-2561 (ฉบับ ทบทวน) ของ
เทศบาลตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
บูรพา.

- อารีรัตน์ แก่นสลิ้ม, ลีธิดาภา จันทโรจน์, วีรวัฒน์ วรสิริวัฒนนันทน์, จิรเมธ จันทโชติ และ โชติ บดีรัฐ. (2566). การส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่นภายใต้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย 4.0. *Journal of Modern Learning Development*, 8(4), 207-218.
- อุตร อรุณ, ประชากร บริบูรณ์, และ ดำรง มูลป้อม. (2563). กรอบแนวคิดและทิศทางของการวิจัยนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน : ในยุคปฏิรูปการศึกษา Thailand 4.0. *วารสารเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 17(1), 29-43.
- Ara, E., Seddiky, M. A., Basit, A., & Khanam, R. (2024). Enhancing Community Participation in Local Development Projects: The Bangladesh Context. *European Scientific Journal, ESJ*, 20(19), 84-109.
- Cardarelle, R. (2025). Public participation in local governance of rural communities. [Dissertation, Hamline University]. DigitalCommons@Hamline.
- Deep, G. (2023). Evaluating the impact of community engagement in urban planning on sustainable development. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, 20(03), 1633-1638.
- HR NOTE. (2019). แนวคิดและทฤษฎีด้านการบริหารจัดการ (Management Concept). [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://th.hrnote.asia/orgdevelopment/190419-management-concept/> (2022.08.19).
- ICLEI - Local Governments for Sustainability. (2023). Digitalization: A game changer for local governments & communities. Enhancing capacities to deploy transformative solutions [Policy brief]. Climate Academy 2022.
- Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk [Institute of Rural and Agricultural Research, Polish Academy of Sciences]. (2023). 2nd Preparatory Action - Smart Rural Areas in the 21st Century. European Union.
- Kiyoshi, T. (2020). Thailand 4.0 as a Long-Term Economic Policy: Realization of a Self-Sustaining Innovation Ecosystem as a Condition for Becoming a Developed Country. *Journal of Komatsu University*, 23, 33-44.
- Löffler, G. (2025). Thriving or withering? The role of local government in the digital era. (ODI Global Report). ODI Global.
- Martinez Juan, A., & McElDowney, J. (2021). Smart villages: Concept, issues and prospects for EU rural areas (Briefing). European Parliamentary Research Service.
- Szulc-Watecka, E. (2025). Citizen Participation and Engagement in Participatory Governance – the Perspective of Polish Local Officials in Selected Municipalities of the Lubelskie Region. [Please provide the journal name and volume/issue number], 1-14.
- Wang, Z. (2025). Exploring the Role of Community Participation in Sustainable Urban Development. In Proceedings of the 4th International Conference on Business and Policy Studies (pp. 143-149).